

N:o 57.

Af Herr Per Nilsson från Christianstads län: Angående förändradt sätt för folkskoleinspektörers tillsättande m. m.

Vid sistlidne riksdag väckte jag motion N:o 116 med förslag, att det åt landstinget i hvarje län uppdroges att föreslå tre för insigter, redbarhet, och intresse för folkskolan välkände män, boende inom länet, och att chefen för Ecklesiastik-departementet för högst fem år förordnar en eller, om behovet i större länen sådant påkallar, tvänne af dessa att utöfva inspektion i alla inom länet varande folkskolor samt derom årligen afgifva berättelse till Landstinget och vid inspektionsperiodens slut till Ecklesiastik-ministern. Detta förslag blef af Tillfälligt utskott afstyrkt uti utlåtande N:o 20, hvilket afstyrkande likväl åtföljdes af flera ledamöters reservation, som, ehuru afvikande från mitt förslag, hade samma hufvudsyfte, att för folkskoleväsendet väcka en allmänna, mera utbredd pligtkänsla och verksamhet, än för närvarande är förhållandet. Första kammaren biföll Utskottets afstyrkande utlåtande, hvaremot Andra kammaren biföll den dervid fogade reservationen och sålunda gillade den syftning min motion hade.

Sedermera har jag vid Christianstads läns landsting väckt förslag om tillsättande af folkskoleinspektörer inom länet, hvilket förslag Landstinget ansett för närvarande icke föranleda till någon dess åtgärd; dervid dock Landstinget, "under erkännande af det behjertansvärda i förslaget syftning", uttalat den åsigt, att inspektionen öfver folkskolorna måtte i en framtid ordnas så, att detta viktiga och ansvarfulla kall uppdrages åt personer, som icke af andra embetsgöromål förhindras att åt inspektionsbestyret egna all den tid och uppmärksamhet, som saken fordrade, samt att folkskoleinspektörerna tillsattes efter förslag af Landstinget".

Fastän min sträfvan att åstadkomma ett större och verksammare intresse för folkskolan, hvilket kunde medföra äfven en bättre folkskoleinspektion och följaktligen väsendtligt befordra folkbildningen, icke ännu ledt till det resultat jag

åsyftar, så har det dock vunnit sådant understöd inom Riksdag och Landsting, att jag finner mig manad till fortsättning.

Då jag nu vill förnya mitt förslag och därför antaga den form Andra kammaren vid sistlidne riksdag gaf åt detsamma, anser jag det icke lämpligt å nyo anföra de skäl som af mig och andra blifvit därför framlagda, utan vill jag hänvisa till förut nämnda motion och betänkande samt fästa särskild uppmärksamhet vid Herr Statsrådet Wennerbergs i Andra kammarens protokoll för den 9 Mars sistlidet år, pag. 318, upptagna yttrande i frågan. Jag föreslår alltså:

att Riksdagen ville i underdånig skrifvelse anhålla, att för tillsättning af folkskoleinspektörer Kongl. Maj:t täcktes från Landstingen infordra förslag, samt att folkskoleinspektörerne måtte åläggas att till Landstinget inlemna årsberättelser.

Remiss till vederbörligt Utskott anhålles vördsamt.

Stockholm den 28 Januari 1873.

Per Nilsson,
från Christianstads län.

N:o 58.

Af Herr Erik Olsson från Örebro län: Om förändring i gällande stadganden rörande klockare-, organist- och skollärarebefattningars tillsättande.

Af föräldrade lagar, hvilkas tillämpning icke rätt passa in på förhållandena i vår tid, är stadgandet i kyrkolagens 24 Kap. 30 och 31 §§ tillika med Kongl. resolutionerna af den 20 November 1786 och den 7 Juli 1832, enligt hvilka lagrum och författningar kyrkoherden i en församling i fråga om val af organist och klockare tillerkännes den rätten att, oafsedt den röst han äger att afgifva för sitt boställe, beräkna i kraft af sitt embete halfva antalet af de afgifna rösterna.